

ЎТМИШГА НАЗАР

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ

LOOK TO THE PAST

№18 (2019)

TOSHKENT-2019

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Муртазаева Раҳбар Ҳамидовна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий Университети

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Джураева Нилуфар Далибаевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Жаҳон Тиллари Университети

"Ўтмишга назар" журнали таҳририй маслаҳат кенгаши
редакционный совет журнала "Взгляд в прошлое"
Editorial Board of the Look to the past

Кебадзе Мадонна
*Доктор исторических наук, Телавский
государственный университет (Грузия)*

Бурдиашвили Майя
*Доктор исторических наук, Телавский
государственный университет (Грузия)*

Кожакева Ляззат Темировна
*тарих фанлари доктори, доцент,
Хотин-қизлар давлат педагогика
университети, Қозоғистон Республикаси*

Сагдуллаев Анатолий Сагдуллаевич
*тарих фанлари доктори, профессор, академик,
Ўзбекистон Миллий Университети*

Бобожонова Дилором Бобожонова
*тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Жаҳон Тиллари Университети*

Зияева Доно Ҳамидовна
*тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти*

Аширов Адҳам Азимбаевич
*тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти*

Агзамова Гулчеҳра Азизовна
*тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти*

Халикова Раҳбар Эргашевна
*тарих фанлари доктори, профессор, Тошкент
давлат техника университети*

Ишанходжаева Замира Райимовна
*тарих фанлари доктори, профессор в.б.,
Ўзбекистон Миллий Университети*

Кобзева Ольга Петровна
*тарих фанлари доктори, профессор в.б.,
Ўзбекистон Миллий университети*

Одилов Абдор Анварович
*тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон
Миллий университети*

Ерметов Аваз Абдуллаевич
*тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон
Миллий Университети*

Саипова Камола Давляталиевна
*тарих фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон
Миллий Университети*

Джоробекова Айнура Эшимбековна
*тарих фанлари номзоди, профессор, Тошқи
ишлар вазирлиги қошидаги Дипломатия
академияси, Қозоғистон Республикаси*

Ульжаева Шохистахон Мамажоновна
*тарих фанлари доктори, Тошкент Кимё -
Технология Институтида*

Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амир Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА \ СОДЕРЖАНИЕ \ CONTENT

1.Шамсиева Ирода Махмудовна, ТАРИХНИ ЎҚИТИШ ЖАРАЁНИДА QR-КОДЛАР: ЎЗБЕКИСТОНДА УНИ Қўллашнинг имкониятлари, муаммо ва истиқболлари.....	4
2.Турсунов Нурулло Нарзуллаевич, ЎЗБЕК ХАЛҚИНИНГ ЭТНОГЕНЕЗИ ВА ЭТНИК ТАРИХИ.....	17
3.Сангирова Дилорам Хўжамқуловна, ҲАЖ ЗИЁРАТИ ВА ҲУКМДОР ҲОЖИЛАР.....	24
4.Shirnova Fotima Nosirovna, ISLOM KARIMOVNING "TARIXIY XOTIRASIZ KELAJAK YO'Q" ASARIDA TARIX FANINI O'QITISHNING DOLZARB MUAMMOLARI.....	38
5.Вахобов Ботирали Михайлович, ФАРҒОНА ВОДИЙСИ ЭТНОГРАФИК ГУРУҲЛАРИ.....	43
6.Ҳабибуллаев Ориф, ТУРК ХОҚОНЛИГИДА Қўлланилган ҳарбий унвонларга доир.....	50
7.Самадов Хуршид Баходирович, Салимов Шерзод Юнусович, XX АСРНИНГ 90-ЙИЛЛАРИДА АҲОЛИНИ ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯЛАШ МУАММОЛАРИ: ТАЖРИБА ВА ЮТУҚЛАР.....	57
8.Тўхтабаев Аъзамжон Шарипхўжаевич, МУСТАҚИЛЛИК ЙИЛЛАРИДА "UZBEKISTAN AIRWAYS" ФАОЛИЯТИГА НАЗАР.....	69
9.Ҳакимова Шоира Сағдуллаевна, АМИР ТЕМУР ВА ТЕМУРИЙЛАР ДАВРИ ТАСАВВУФ ТАРИХИГА ОИД ТАДҚИҚОТЛАРГА ДОИР.....	75
10.Раззоқова Гўзал Қодировна, ХОРАЗМ ХАЛҲАЧИЛИГИ.....	81
11.Бахтиёр Режавалиевич Халмуратов, Малоҳат Одилова, НАМАНГАН ВИЛОЯТИДА ФОЛЬКЛОР ТУРИЗМИ: ЮТУҚЛАР ВА МУАММОЛАР.....	85
12.Жайнаров Обиджон Ҳамидўгли, ТУРКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ХАЛҚ КОМИССАРЛИГИ: СТРУКТУРАСИ, ВАЗИФАЛАРИ ВА ФАОЛИЯТИ (1917-1922 йиллар).....	90
13.Юсупова Гуллола, ФАРҒОНА ИҚТИСОДИЙ РАЙОНИ ХАҚИДА БАЪЗИ МУЛОҲАЗАЛАР (1960-1980 йй.).....	98
14.Холияров Тўлқинжон Чоршанбиевич, ШИМОЛИЙ БАҚТРИЯНИНГ ТАРИХИЙ ГЕОГРАФИЯСИ ТАРИХШУНОСЛИГИГА ОИД ЯНГИ ТАДҚИҚОТЛАР Тўғрисида.....	103

ЎТМИШГА НАЗАР ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ LOOK TO THE PAST

Shirnova Fotima Nosirovna,
Muhammad al-Xorazmiy nomidagi
Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
katta o'qituvchisi

ISLOM KARIMOVNING "TARIXIY XOTIRASIZ KELAJAK YO'Q" ASARIDA TARIX FANINI O'QITISHNING DOLZARB MUAMMOLARI

For citation: Fotima N. Shirnova. Based on the book of Islam Karimov "Without a historical past, there is no future". 2019, vol. 1, issue 18, pp. 38-42

<http://dx.doi.org/10.26739/2181-9599-2019-18-04>

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada O'zbekiston mustaqillikka erishgandan so'ng tarix faniga katta e'tibor berilgani, tariximizning o'ziga xos tamoyillari, xalqimizni haqqoniy tariximiz bilan qurollantirish, o'zbek davlatchiligi tarixi, xalqimizning etnik shakllanishi tarixini ilmiy va xolis o'rganishdan iborat qator dolzarb masalalar ko'rsatib o'tilgan.

Kalit so'zlar: mustaqillik, tarixiy xotira, davlat, o'troq, millat, etnogeniz, komil inson, ma'rifat

Ширинава Фотима Носировна,
старший преподаватель
Ташкентского университета
информационных технологий
имени Мухаммада аль-Хорезмий

НА ОСНОВЕ КНИГИ ИСЛАМА КАРИМОВА "БЕЗ ИСТОРИЧЕСКОГО ПРОЖЛОГО НЕТ БУДУЩЕГО"

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассмотрен вопрос о развития истории как науки в Узбекистане в годы независимость, большое внимание уделяется истории Узбекистана после

обретения независимости, конкретным принципам нашей истории, оснащению нашего народа нашей истинной историей, научному и объективному изучению истории узбекской государственности, этническому образованию нашего народа.

Ключевые слова: независимость, осёдлый, историческая память, нация, этногенез, совершенный человек, просвещение.

Fotima N. Shirinova,
Senior Lecturer
Tashkent University
information technologies
named after Muhammad al-Khwarizmi

BASED ON THE BOOK OF ISLAM KARIMOV "WITHOUT A HISTORICAL PAST, THERE IS NO FUTURE"

ANNOTATION

This article discusses the development of history as a science in Uzbekistan during the years of independence, much attention is paid to the history of Uzbekistan after independence, the specific principles of our history, equipping our people with our true history, the scientific and objective study of the history of Uzbek statehood, and the ethnic education of our people.

Key words: independence, settled, historical memory, state, nation, ethnogenesis, perfect man, the ideal, human, education, enlightenment.

Har bir xalq uchun o'z qiyofasini aniq-ravshan ko'rish imkoniyatini beradigan ko'zgu o'zining tarixidir. Shu bilan birga tarix - bu millat ko'zgusi, xalq ma'naviyatining asosidir. U insoniyat va uning mahsuli bo'lgan sivilizatsiya rivoji, jamiyat va davlatlar o'tmishi taraqqiyoti jarayonini o'rganuvchi fandir.

1998 yilning iyun oyida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Islom Karimov bir guruh tarixchi olimlar va ijodiy ziyolilar vakillari bilan uchrashib, Vatanimizning mustaqillikka erishgani tufayli tarix fani oldida vujudga kelgan eng dolzarb vazifalarni davlat va millat manfaatlari nuqtai nazaridan ko'rsatib berdi. Uchrashuvda o'rta qo'yilgan fikr-mulohazalar "Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q" deb nomlangan asarda o'z aksini topdi va u O'zbekiston tarixi fani taraqqiyotida muhim bosqich bo'ldi.

Prezident bu uchrashuvda avvalo shuni ta'kidladiki, mustaqillikka erishganimizdan keyin xalqimizning o'z yurti, tili, madaniyati, qadriyatlari tarixini bilishga, o'zligini anglashga qiziqishi ortib bormoqda. Odamzod borki, avlod-ajdodi kimligini, nasl-nasabini, o'zi tug'ilib voyaga yetgan qishloq, shahar, xullaski, o'z Vatani tarixini bilishga qiziqadi.

Mustaqillik tufayli tarixiy haqiqatni bilishga, o'zligimizni teran anglashga intilishimiz tabiiy holdir.

Endilikda, mustaqil davlatchiligimiz tub burilish pallasiga kirgan bir paytda, o'zimizning zamon va makondagi o'rnimizni aniq belgilab olishimiz, nasl-nasabimiz, kimligimizni bilishimiz kerak, deydi yurtboshimiz. Chunki o'zlikni anglash tarixni bilishdan boshlanadi.

Shu munosabat bilan Islom Karimov e'tiborini o'tmishimizni chuqur va keng o'rganish, uni to'la qonli xolis yoritish kabi bir qator muhim, dolzarb masalalarga qaratdi. Tariximizni ilmiy asosda yoritishda bahs, munozara, tahlil mevasi bo'lgan xulosalargina

bizga to'g'ri yo'l ko'rsatishi mumkinligini ta'kidladi.

Tarixiy ildizini izlagan inson men shu millat farzandi ekanman, mening ajdodlarim kimlar bo'lgan, millatimning ibtidosi qayerda, uning oyoqqa turishi, tiklanish, shakllanish jarayoni qanday kechgan, degan savollarga javob izlaydi, uni o'rganishga harakat qiladi. "Tarixiy xotirasi bor inson-irodali inson. Takror aytaman, irodali insondir. Kim bo'lishidan qat'iy nazar, jamiyatning har bir a'zosi o'z o'tmishini yaxshi bilsa, bunday odamlarni yo'ldan urish, har xil aqidalar ta'siriga olish mumkin emas. Tarix saboqlari insonni xushyorlikka o'rgatadi, irodasini mustahkamlaydi", - deydi I.Karimov.

Demak, yurtimiz --fuqarolarida tarixiy xotirani teranlashtirish, tarixiy ongni shakllantirish muhim vazifadir.

Shu bois I.Karimov xolis tariximizni tiklashda, avvalo, o'lkamizda miloddan oldingi davrlarda aholining o'troqlashuvini, ilk davlatlarning vujudga kelish omillarini, mashhur "Avesto" va boshqa manbalardan, arxeologlarning yangi izlanishlaridan to'g'ri foydalanishimiz lozimligini ta'kidlaydi. Shuningdek, "Avesto"ning bu qadim o'lkada buyuk davlat, buyuk ma'naviyat, buyuk madaniyat bo'lganligidan guvohlik beruvchi hujjatlariga e'tibor qaratadi.

Asarda ko'tarilgan dolzarb masalalardan biri O'rta Osiyo hududida davlatchilikning paydo bo'lishi muammosidir. Bu masalani o'rganayotgan, tadqiqot o'tkazayotgan Arxeologiya, Tarix, Sharqshunoslik va boshqa institutlar mutaxassisleri faoliyati atroflicha yoritilishi asosiy vazifa qilib qo'yildi. Davlat, davlatchilik bugungi kunda siyosiy masala bo'lib turibdi. Shu bois o'zbek tarixchilari, olimlari davlatchiligimizning ilmiy nuqtai nazariga asoslangan tarixini yaratishi, uni kelajak avlodga yetkazishi lozim. Xalqimizning davlatchiligi qaysi asrdan paydo bo'ldi? Qanday tarixiy bosqichlarni bosib o'tdi, kabi savollariga javob topish zarur.

Davlatchiligimiz boy tarixini yoritish, uni dastlabki shakllangan birlashma uyushmalardan tortib, rosmiyan davlatlarning: KattaXorazm, Qadimiy Baqtriya, So'g'diyaning tashkil topishi, boshqaruv tizimining takomillashuvi va rivojlanishini ko'rsatib berishdir. Keyingi asrlarda, xususan, Amir Temur davrida davlatchiligimiz yangi bosqichga ko'tarilganligini, mumtoz asar - "Temur tuzuklari"ning ulkan ahamiyatini chuqur anglash va yorqin misollarda yoritib berish lozim. Asarda Amir Temurning "Kuch - adolatdadir" shiori mazmunini idrok etish zarurligi aytiladi. I.Karimov sohibqironning bu shiordagi fikrini rivojlantirib: "Kuch - bilim va tafakkurda", - degan g'oyani o'rtaga qo'yadi.

"Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q" asarida o'zbek xalqining kelib chiqishi (etnogenezi) masalasiga alohida to'xtab o'tilgan. "Biz o'zimizni millat deb bilar ekanmiz, o'zbekchiligimiz haqida aniq tushunchaga ega bo'lishimiz kerak", - deb ta'kidlaydi yurtboshimiz. Shu bilan birga millatimiz ma'naviy qiyofasiga e'tiborni tortib, qat'iyat bilan biz Beruniylarga, Buxoriylarga, Amir Temur, Mirzo Ulug'bek, Mirzo Boburlarga vorismiz, deydi. O'zbekning fe'l-atvori barchaga ayon. U yerni, tabiatni sevadi. Do'ppisida suv tashib bo'lsa ham, daraxt ko'kartiradi. O'zbek tom ma'noda bunyodkordir. Unga birovning yeri kerak emas. Mabodo qo'lga qurol olguday bo'lsa, faqat o'zini himoya qilish uchunгина oladi, - deb ta'kidlaydi Islom Karimov. Bizning ajdodlarimiz, xalqimiz, - deydi yurtboshimiz, qadim - qadimdan o'troq yashagan, millatimizning iligi o'troq madaniyat sharoitida qotgan. Xalqimizda "iligi to'q, baquvvat" degan tushuncha bejiz paydo bo'lmagan.

Odatda, xalqning tarixi uning nomidan ilgari yuradi. Masalan, dunyoning bir qancha xalqlari - inglizlar, fransuzlar, ruslar va boshqalar avval turli qabila nomlarida bo'lgan vaasrlar osha (xususan milodiy VI-XIII asrlarda) hozirgi nomlarini olganlar.

Turkiylarning bosh bo'g'ini bo'lgan o'zbeklar uch ming yillik tarixga ega bo'lsalar ham, hozirgi nomi XI asrda tilgaolinadi va millat sifatida XVI asrdan boshlab shunday ataladigan bo'ldi. Shuning uchun Prezidentimiz: "Biz xalqni nomi bilan emas, balki madaniyati, ma'naviyati orqali bilamiz, tarixining tag-tomirigacha nazar tashlaymiz", - deb uqtiradi.

Yurtimizga Aleksandr Makedonskiy, Qutayba, Chingizxon va boshqalar bostirib kirib, bu yerdagi siyosiy hokimiyatni qo'lga olgan. Biroq hududimizda asrlar davomida yashab kelayotgan mahalliy aholini, uning ko'p ming yillik madaniyatini yo'q qila olmaganlar. Chunki o'z tarixini bilgan, undan ruhiy quvvat oladigan xalqni yengib bo'lmaydi.

Islom Karimov tarixchi olimlarga murojaat qilib, ularni haqqoniy tariximizni tiklashga, xalqimizni, millatimizni ana shu tarix bilan qurollantirishga chaqiradi.

Uchrashuvdan bir oy o'tgach, O'zbekiston Fanlar akademiyasi Tarix instituti faoliyatini takomillashtirish to'g'risida hukumatning maxsus qarori qabul qilindi. Unda o'zbek xalqi va uning davlatchiligi haqqoniy tarixini o'rganish, mamlakatimiz va chet ellarda mavjud tarixiy manbalar tahlili asosida olingan ilmiy natijalarning jahon miqyosidagi e'tirofiga erishish, ularga tayangan holda ilmiy, ilmiy-ommabop asarlar, darsliklar, turli adabiyotlar yaratish va mazkur bilimlarni keng yoyish hamda tarix sohasida yuqori malakali ilmiy kadrlar tayyorlash vazifalari belgilangan edi.

Bu qarorni amalga oshirishda Tarix instituti jamoasi, shuningdek oliy o'quv yurtlarining tarix fani o'qituvchilari birmuncha muvaffaqiyatlarga erishdilar. Tarixiy tadqiqotlarni rivojlantirish konsepsiyasi va O'zbekiston davlatchiligi tarixini hamda o'zbek xalqi etnogenezi o'rganish dasturi ishlab chiqildi. Akademik Yahyo G'ulomov nomidagi "O'zbek davlatchiligi tarixini o'rganish" ilmiy seminari faoliyat ko'rsatmoqda. "O'zbek davlatchiligi tarixi", "O'zbekiston tarixi: davlat va jamiyat taraqqiyoti", "O'zbek xalqining etnik shakllanish jarayoni" kabi monografiyalar va bir qancha darsliklar chop etildi va yangilari ustida ish olib borilmoqda. Oliy o'quv yurtlarida o'quv qo'llanmalari yaratilmoqda, o'qitish jarayoni anchagina takomillashdi. Universitet va institutlarni bitiruvchi talabalar O'zbekiston tarixi bo'yicha davlat attestatsiyasidan o'tmoqdalar. Tariximizga oid maqolalar gazeta va jurnal sahifalarida, radio va televideniya eshittirish va ko'rsatuvlar dasturidan keng o'rin olib kelmoqda.

I. Karimovning "Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q" asari yosh avlodni tarbiyalashda katta o'rin tutadi. Chunki O'zbekiston rahbariyati komil inson tarbiyasini davlat siyosatining ustuvor sohasi deb e'lon qildi.

Komil inson, avvalo, ongi yuksak, mustaqil fikrlay oladigan, xulq-atvori bilan o'zgalarga ibrat bo'ladigan bilimli, ma'rifatli kishilardir. Bunday odamlarni har xil oldi-qochdi gaplar bilan aldab bo'lmaydi. U har bir narsani aql, mantiq tarozisiga solib ko'radi. O'z fikr-o'yi, xulosasini mantiq asosida qurgan kishi yetuk odam hisoblanadi. Bunday insonni esa, yoshligidan tarbiyalab, to'g'ri yo'lga solib voyaga yetkazish kerak. "Muhimi, yoshlarning orasiga kirish ularning ichidan qobiliyatli, fidoyilarini topish, ularning yuragini yondirish karak", - deb ta'kidlaydi I. Karimov. Bu asarda o'sib kelayotgan yosh avlodga katta umid bildiriladi.

"... yoshlarmizga ishonamiz, suyanamiz, kelajak umidlarimizni ular bilan bog'laymiz. Ularga qancha tez yo'l ochib bersak, ilmda, ijodda shuncha ko'p izlanish, bahs bo'ladi. Izlanish, bahs, munozara bor joyda esa haqiqat yuzaga chiqadi, taraqqiyot bo'ladi", - deydi yurtboshimiz.

Xullas, Islom Karimovning "Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q" asari boy o'tmishimizni chuqur o'rganish, xolis tadqiq etishda, keng ommaga targ'ib qilishda va yoshlarimizni komil inson qilib tarbiyalashda katta o'rin tutadi.

Shuning uchun ham universitetimiz talabalariga O'zbekiston tarixi fanini o'rganish jarayonida, o'z mustaqil ishlarini tashkil qilishda hurmatli Prezidentimizning bu asari muhim omil bo'ladi, degan umiddamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

---

1. Mirziyoev Sh. M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. -Toshkent: O'zbekiston, 2017.
2. Karimov I.A. Tarixiy xotirasiz kelajak yo'q. - Toshkent: Sharq, 1998.
3. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat yengilmas kuch. - Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
4. Karimov I.A. O'zbekiston mustaqillikka erishish ostonasida. - Toshkent: Ma'naviyat, 2011.

ЎТМИШГА НАЗАР

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ

LOOK TO THE PAST

№18 (2019)

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амир Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000